

Handläggare: Anita Tärnström
Tfn: 08 - 508 465 58

Renhållningsnämnden

Förslag till Renhållningsordning för Stockholms kommun, inklusive föreskrifter och Avfallsplan 2006-2010

Förslag till beslut

1. Redovisningen godkänns.
2. Förslag till föreskrifter godkänns. (Bilaga 1)
3. Förslag till avfallsplan 2006-2010 godkänns. (Bilaga 2)
4. Förslaget till Renhållningsordning för Stockholms kommun överlämnas till kommunfullmäktige för antagande.
5. Kommunstyrelsen föreslås samordna framtagandet av en intern avfallsplan för stadens verksamheter med tillhörande samordning av frågor som rör upphandling och kompetensutveckling.

Johan Castwall
Direktör

Anita Tärnström
Avdelningschef

Sammanfattning

Förslaget till Renhållningsordning för Stockholms kommun, innefattande föreskrifter och avfallsplan 2006-2010, har varit utställd och utsänd för inhämtande av synpunkter. (Bilaga 7)

I avfallsplanen införs ett nytt delmål inom Mål 3 med lydelsen:

Senast år 2015 skall minst 60 % av fosforföreningarna i avlopp återföras till produktiv mark, varav minst hälften bör återföras till åkermark.

I föreskrifterna har främst justering skett med anledning av att förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter träder i kraft 13 augusti 2005.

Förslag till reviderad föreskrifter redovisas i bilaga 1 och förslag till reviderad avfallsplan 2006-2010 redovisas i bilaga 2.

Bakgrund

Remisshantering

Miljöbalken anger att innan förslaget till renhållningsordning antas, skall den ställas ut för granskning under minst fyra veckor. Den 15 maj 2005 tillkom en ändring i balken som anger att de synpunkter som kommit fram vid samrådet och granskningen skall beaktas.

Renhållningsnämnden beslöt vid sammanträde den 16 mars 2005 att förvaltningens förslag till Renhållningsordning för Stockholms kommun, inklusive föreskrifter och avfallsplan 2006-2010, skulle sändas ut på remiss för inhämtande av synpunkter. Cirka 60 remissinstanser inbjöds att lämna synpunkter senast 20 juni 2005.

Sammanfattning av remissvaren redovisas i bilaga 5 och 6. I bilaga 8 redovisas vilka som har lämnat yttrande.

Förslaget var utställt i Kulturhuset under tidsperioden 26 april-27 maj 2005. Information om utställningen var införd under kungörelser i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet.

Tillkomna förändringar efter det att förslaget till renhållningsordning togs fram och ställdes ut

Efter det att förslag till renhållningsordning har ställts ut har förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter (SFS 2005:209) kommit. Förordningen träder i kraft 13 augusti 2005. De förändringar som erfordras i föreskrifter och i avfallsplan har nu inarbetats i förslaget till renhållningsordning.

Regeringen har lagt fram propositionen (2004/05:150) Svenska miljömål – ett gemensamt uppdrag, som bl.a. innebär förslag till förändringar av delmålet avfall inom målet God bebyggd miljö. I propositionen redovisas dels att senast år 2010 skall minst 50 procent av hushållsavfallet återvinnas genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling, dels senast år 2015 ska minst 60 % av fosforföreningar i avlopp återföras till produktiv mark. De förändringar som erfordras i avfallsplan har nu inarbetats i förslaget till renhållningsordning.

Remissinstansernas yttranden och förvaltningens kommentarer

Många värdefulla synpunkter på och behov av kompletteringar av såväl föreskrifter som avfallsplan har framförts i remissinstansernas yttranden. Därutöver finns förslag på olika arbetsformer för att gemensamt nå målen.

Överlag har remissinstanserna redovisat att de finner förslaget till ny renhållningsordning väl strukturerad, lättfattlig och tydligt skriven.

Förvaltningen kan konstatera att remissinstansernas synpunkter kan vara divergerande, vilket är naturligt eftersom de representerar olika sektorer i samhället. Stadens olika stadsdelsnämnder har skilda förutsättningar, vilket medför att synpunkterna även inom stadens organisationer skiljer sig åt. Renhållningsordningen, inklusive föreskrifter och avfallsplan, gäller för alla som bor och verkar inom staden. En övergripande avfallsplan kan därför uppfattas som alltför allmängiltig därför att den skall sammanfatta och täcka generella behov och föreslå generella lösningar.

Nedan redovisas remissinstansernas sammanfattande synpunkter med förvaltningens kommentarer. I bilagor till tjänsteutlåtandet redovisas dels generella synpunkter, dels specifika synpunkter avseende förslaget till avfallsplan, bilaga 4. I bilaga 3 redovisas specifika synpunkter på föreskrifterna. Förvaltningen har kompletterat avfallsplanen och föreskrifterna utifrån detta.

Sammanfattande synpunkter på avfallsplanen

Remissinstansernas förslag till kompletterande mål

Återföring av fosforföreningar

Remissinstansers synpunkter

Stockholm Vatten föreslår att förslaget bör kompletteras med mål för avloppsslam. Detta mål bör ha samma lydelse som föreslås i regeringens miljöproposition i maj 2005, d.v.s. ”Senast år 2015 skall minst 60% av fosforföreningarna i avlopp återföras till produktiv mark varav minst hälften bör återföras till åkermark.”

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen föreslår att avfallsplanen kompletteras med ett nytt delmål inom Målområde 3 och införs som delmål 6 med följande formulering:

Senast år 2015 skall minst 60 % av fosforföreningarna i avlopp återföras till produktiv mark, varav minst hälften bör återföras till åkermark

Som nyckeltal anges hur stor andel av det totala fosforinnehållet i slammet som återförs till produktiv mark respektive åkermark.

Miljösäkra nedlagda avfallsupplag

Remissinstansers synpunkter

En remissinstans har förslaget att nuvarande avfallsplanens mål 9 ”Miljösäkra nedlagda avfallsupplag” bör finnas kvar. I uppföljningen anges inte om avfallsupplagen i kommunen har riskklassats, vilken metodik som i så fall har använts eller vilken riskklass upplagen i så fall har fått. Vidare finns ingen beskrivning av vad schaktmassorna i upplagen innehåller för ämnen. Huruvida det finns risk att miljö- och hälsofarliga ämnen läcker ut bör utredas grundligare.

Förvaltningens kommentar

Beträffande nuvarande avfallsplans mål 9 ”Miljösäkra nedlagda avfallsupplag” redovisar Miljö- och hälsoskyddsnämnden att upplaget i Skrubba kommer att undersökas ytterligare eftersom en nyligen gjord undersökning tyder på att området är förorenat. Då provtagningen var ytlig är det lite för tidigt att dra säkra slutsatser. Området är under utredning och medel har erhållits ur miljömiljarden.

Enligt tidigare besked från miljöförvaltningen bedömer förvaltningen att ingen ytterligare riskklassificering av nerlagda avfallsdeponier är nödvändig.

Avfallsplanens uppföljning

Remissinstansernas synpunkter

I förslaget till avfallsplanen föreslås att planens uppföljning årligen ska redovisas i renhållningsnämndens verksamhetsberättelse vad gäller nyckeltalen. En fördjupad avstämning ska ske i halvtid under år 2008 för att klarlägga delmålens måluppfyllelse. Det bör förtydligas hur den fördjupade avstämningen ska redovisas och kommuniceras.

Miljöförvaltningen anser att kommunikeringen bör ske på ett bredare plan än som föreslagits ske i renhållningsnämndens verksamhetsberättelse.

Redovisningen av nyckeltal bör även åtföljas av ett strategiskt åtgärds paket som visar vilka åtgärder som krävs för att nå delmålet.

Förvaltningens kommentar

Avfallsplanen är ett övergripande måldokument och som ger de enskilda aktörerna möjlighet utifrån deras egna förutsättningar skapa rutiner och system för att nå målen. En kontinuerlig uppföljning av avfallsplanens delmål genom nyckeltalen visar på och klargör om ytterligare åtgärder krävs för att nå målen. Den fördjupande avstämningen som sker år 2008 får därför ligga till grund för om extra insatser erfordras för att nå delmålen.

Information, kommunikation

Remissinstansernas synpunkter

Under flera delmål finns behov av informationsinsatser och den information som ska bidra till måluppfyllelsen måste samordnas inom staden, dels till innehållet, dels på de sätt och vid vilka tillfällen som denna information sprids.

Det räcker inte med informationsinsatser i form av annonskampanjer och utskick för att nå målen. Personliga kontakter med de boende och verksamma är viktigt för att få ett förändrat konsumtionsmönster och minskade avfallsmängder. Informationen till allmänheten och särskilt för

sådana som har annat ursprungsspråk än svenska bör ökas och förenklas samt samordnas inom staden i samarbete med stadsdelarna.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen instämmer i remissinstansernas påpekande att det finns ett behov av att Stockholms stad tar ett övergripande ansvar för att samordna information och kommunikation inom miljöområdet.

För att nå framgång med miljökommunikation handlar det många gånger om att förändra beteenden och att förändra attityder, vilket kräver långsiktiga insatser och konsekventa strategier. I detta perspektiv är stadens samordnande roll särskilt viktig att lyfta eftersom det handlar om kommunikationsinsatser i ett långsiktigt attitydförändrande arbete.

Förvaltningen föreslår, där miljöfrågor lämpar sig bäst för att kommunicera med ett helhetsperspektiv, att en samordning av dessa frågor och ett samordnande grepp från stadens sida tas som ett komplement till de insatser som enskilda förvaltningar gör på området.

Samordna stadens planer och stadens integrerade system för ledning och uppföljning (ILS)

Remissinstansernas synpunkter

Flera av stadens nämnder har pekat på att avfallsplanen bör ha en tydligare koppling till budget och ILS samt att den behöver överarbetas utifrån SLK:s nyligen framtagna principer för stadens styrdokument (Kommunfullmäktigebeslut 18 april 2005).

Ansvarsfördelningen mellan berörda nämnder, men även stadsdelsnämndernas ansvar och befogenheter för att nå uppsatta mål inom avfallsområdet, bör tydliggöras.

Vidare har påtalas att staden behöver en intern avfallsplan, en konkret åtgärdsplan, som ska reglera hur stadens egna verksamheter ska hantera sitt avfall. Samtidigt krävs också en utökad samsyn kring hur stadens interna avfallshantering ska utvecklas och hur stadens förvaltningar och bolag kan stödja varandra.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen delar remissinstansernas synpunkter om att avfallsplanen bör samordnas med ILS och att en intern avfallsplan bör tillskapas för att underlätta för stadens verksamheter. Detta arbete föreslår förvaltningen att kommunstyrelsen ansvarar för och samordnar i likhet med framtagandet av det nya Miljöprogrammet. I detta arbete ingår då även att utarbeta anvisningar för hur avfallsfrågorna ska integreras i verksamheten. Detta kan då även avse frågor som rör upphandling och kompetensutveckling.

Sammanfattande synpunkter på föreskrifter

Förvaltningen måste tyvärr konstatera att i det förslag till föreskrifter som remitterades har den äldre formuleringen av 20 § a) remitterats för synpunkter. Kommunfullmäktige fattade beslut om ändring den 24 januari 2005, 21 §, med följande lydelse:

”20 § a) Från en- och tvåfamiljshus sker hämtning på vardagar i den ordning som renhållaren bestämmer och så ofta att olägenhet inte uppkommer, dock minst en gång per vecka. Under en övergångsperiod, fram till dess beslut har fattats om generell övergång till hämtning av avfall var fjortonde dag, medges frivillig hämtning var fjortonde dag enligt renhållarens anvisningar.

Sker kompostering av allt lättnedbrytbart hushållsavfall i enlighet med vad som anges i 37 § får renhållaren medge hämtning en gång varannan vecka. I övrigt prövas frågor om undantag från reglerna om hämtningsintervall i samband med att miljö- och hälsoskyddsnämnden prövar ansökan om dispens enligt 35 §.”

I det remitterade förslaget angavs att hämtning av från en- och tvåfamiljshus sker dock minst var fjärde vecka. För utsorterat matavfall som lämnas till renhållarens insamlingssystem sker hämtning minst var fjortonde dag. Miljö- och hälsoskyddsnämnden är för närvarande inte beredd att medge hämtning minst var fjärde vecka utan föreslår att hämtning ska ske minst varannan vecka, vilket har införts i det nya förslaget till föreskrifter.

Den bestämmelsen, 12 §, i föreskriften som reglerar att varje fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare skall skapa möjlighet för sortering av angivna avfallslag har justerats utifrån juridiska avdelningens förslag. Nyttjanderättshavare utgår för att öka tygligheten i bestämmelsen. I och med att förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter träder i kraft 13 augusti 2005 har följdändringar företagits i Renhållningsordningens föreskrifter.

Bestämmelsen om elektriska och elektroniska produkter (15 §) samt kasserade kylskåp och frysar (16 §) utgår och innefattas i 19 § om avfall med producentansvar. Därutöver utgår 43 § som anger dispens för brandövningar mm. Nya bestämmelser har införts om informationsskyldighet (8 §) samt sortering av matavfall (13 §).

Med anledning av att bestämmelser har utgått och nya har tillförts har en ny numrering av paragrafer skett.

Bilagor

1. Förslag till föreskrifter i Renhållningsordningen
2. Förslag till avfallsplan 2006-2010 i Renhållningsordningen
3. Sammanfattning av remissyttranden med förvaltningens kommentarer avseende föreskrifter i Renhållningsordningen
4. Sammanfattning av remissyttranden med förvaltningens kommentarer avseende avfallsplan 2006-2010 i Renhållningsordningen
5. Sammanfattning av inkomna remissyttranden avseende föreskrifter i Renhållningsordningen
- 6.
7. Sammanfattning av inkomna remissyttranden avseende avfallsplan 2006-2010 i Renhållningsordningen
8. Remissutgåva. "Förslag till renhållningsordning för Stockholms kommun. Föreskrifter och avfallsplan 2006-2010"
9. Förteckning över remissinstanser och vilka som inkommit med yttranden